

נייר עמדה - בריכות שחיה פרטיות

נייר העמדה עוסק באופן בו ניתן לעגן הוראות המחייבות הקמת גידור בעת הקמת בריכת שחיה פרטית. נייר עמדה זה הוכן לבקשת יו"ר הוועדה לזכויות הילד מר אלי דלאל בעקבות דיון בנושא מניעת טביעה של ילדים ובני נוער שהתקיים בוועדה ביום 3.5.2023.

מצב קיים- הוראות רלבנטיות

תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970 תקנה 21.1.4.6 קובעות כי בבריכה פרטית שעומקה מעל 60 סנטימטרים ושטחה מתחת ל-10 מטרים רבועים יותקנו אמצעים לתחימת שטח הבריכה כך שלא תתאפשר כניסה בלתי מבוקרת של בני אדם, ובבריכה פרטית שעומקה מעל 60 סנטימטרים ושטחה מעל 10 מטרים רבועים יותקנו אמצעים לתחימת השטח שסביב הבריכה, המקום שבו מותקנות מערכות ההפעלה, ומקום החומרים המסוכנים, באופן שתימנע כניסה לא מבוקרת של בני אדם, ובכלל זה ילדים ופעוטות, לבריכה ולמקומות האמורים. **"בריכה פרטית"** מוגדרת בתקנות אלו כבריכת שחיה מיוחדת המיועדת לשימוש של לא יותר מארבע יחידות דיור או ארבע יחידות אירוח; משכך, ההוראה המחייבת להתקין אמצעים לתחימת השטח שמסביב לבריכה ומניעת כניסה בלתי מבוקרת של בני אדם, לרבות פעוטות, כבר קיימת אולם יו"ר הוועדה ביקש לבחון את האפשרות לחייב גידור מלא של בריכות בבתים פרטיים עם שער שננעל אוטומטית למניעת כניסת ילדים ללא השגחה.

רקע

ראשית נציין כי המתכונת הנהוגה במדינות מפותחות ובהתאם בכתיבת תחיקת הבניה הישראלית היא שהרגולציה בתחום תכן הבנייה צריכה להתבסס על "הגישה הפונקציונאלית - התפקודית", לפיה המטרות והיעדים הינם חד משמעיים, אך הדרך המעשית להשגתם אינה קבועה בתקנות או שקבועה בהם באופן שמאפשר מגוון פתרונות. אחד הפתרונות האפשריים להשגת המטרות הקבועות בתקנות הוא באמצעות הפנייה לתקן.

בהקשר זה נציין כי התקנה הקיימת קובעת כבר כאמור את הצורך להתקין אמצעים לתחימת השטח שסביב הבריכה כדי למנוע כניסה לא מבוקרת אך אמצעים אלה יכולים להיות מגוונים ולהשתנות בהתאם לתנאי השטח, בהתאם למיקום ולמפלס הבריכה ובהתאם לבחירת בעל הנכס. למעשה, בריכה אשר מתוכננת בהגבהה ממפלס פני השטח וחייבים לעלות אליה בסולם איננה מחייבת גידור וניתן למנוע כניסה בדרכים אחרות.

פתרונות מוצעים

לאור גישה זו אנו מציעים להשאיר את ההוראה התפקודית הקיימת בתקנות כלשונה ולהפנות את הפתרונות המחייבים לאמצעים שייקבעו בתקינה.

חלופה 1- ניתן להיעזר בתקן ישראלי 6250 -דירוג בית בטוח לילדים, אשר קובע לגבי בריכות שחיה בבתים פרטיים ובבניינים משותפים מספר חלופות למניעת טביעה, בהם: התקנת חיישנים או אזעקה קולית המתריעים על כניסת אדם לבריכה כאשר היא איננה בשימוש, התקנת אמצעים לכיסוי הבריכה כאשר היא איננה בשימוש, התקנת נעילה בדלתות הכניסה מהבית לבריכה וגם

התקנת גידור. כל האמצעים האלו עשויים להשיג את מטרתם אולם הבחירה באילו מהם להשתמש מוטלת ע"פ התקן על בעל הבריכה ולא על המחוקק וכך לשיטתנו ראוי שיהיה.

בחלופה נוספת- הוצע ע"י מנהל תקינה להיעזר בתקינה זרה רלבנטית כדוגמת, תקן EN16582-1 על פניו חלופה זו אפשרית אולם תהליך אימוץ תקן זר הינו תהליך ארוך יחסית המחייב בחינה של כל ההיבטים והמשמעויות במכון התקנים ומשום כך לאור דחיפות הנושא איננו תומכים בחלופה זו.

חלופה שלישית- במהלך הדיון הוצע ע"י יו"ר הוועדה לעגן את חובת ביצוע הגידור בהנחיות מרחביות. חוק התכנון והבניה סעיף 145ד(ב) מאפשר לוועדה מקומית לקבוע הנחיות מרחביות למרחב התכנון שלה בעניינים המפורטים בחוק ובלבד שאין בהן סתירה להוראות תכנית או להוראות לפי חוק זה.

עניינים אלו נוגעים לחזותו ולמראהו החיצוני של בניין, למפלסי הכניסה לבניין, להשתלבות הבניין בסביבתו, לחיבור תשתיות ולעניינים נוספים כפי שקבע שר הפנים. לאור כך שקביעת הנחיות מרחביות נתונה ע"פ החוק לשיקול דעתן של הוועדות המקומיות, כל אחת בתחומה, הליך זה אינו יכול לשמש אכסניה לקביעה המבוקשת.

לסיכום:

מנהל התכנון רואה לנגד עיניו את חשיבות מניעת טביעה וסובר כי הדרך היעילה והמהירה ביותר לעגן חיוב התקנת אמצעים שימנעו כניסה בלתי מבוקרת של אנשים וילדים בבריכות שחיה פרטיות הינה הוספת הפנייה מהתקנה התפקודית אשר קיימת כבר כיום לתקן רלבנטי אשר יגדיר מספר אפשרויות וביניהן התקנת גדר בהתאם לפירוט שייקבע בתקן, סוג נעילה כפי שיקבע בתקן ואמצעים חלופיים אחרים ככל שיהיו.

בהקשר זה נזכיר כי עצם הפניה בתקנות התו"ב לתקן ישראלי, הופכת את התקן למחייב.

נספח א' - תקנות התכנון והבניה, בקשה להיתר תנאים ואגרות.

" **בריקה פרטית**" – בריכת שחייה מיוחדת המיועדת לשימושם של לא יותר מארבע יחידות דיור או ארבע יחידות אירוח;

21.1.4.6 הוראות חלק זה לא יחולו על בריכה פרטית; ואולם בבריכה פרטית שעומקה מעל 60 סנטימטרים ושטחה מתחת ל-10 מטרים רבועים יותקנו אמצעים לתחזית המגרש כך שלא תתאפשר כניסה בלתי מבוקרת של בני אדם למגרש, ובבריכה פרטית שעומקה מעל 60 סנטימטרים ושטחה מעל 10 מטרים רבועים (להלן בפרט זה – בריכה), יחולו הוראות אלה:

- (1) המבנה והגימור של אתר הבריכה יבטיחו את בטיחות המשתמשים בו ותנאי תברואה נאותים (להלן – המטרות); מרכיבים שונים כגון סמלים וקישוטים המשולבים באתר הבריכה, לא יפגעו במטרות;
- (2) פרט 21.1.2.3 יחול על הבריכה, ואולם הוועדה המקומית רשאית לפטור מתחולת פרט 21.1.2.3(א) ומהחובה שחיפוי הבריכה יהיה בהיר;
- (3) בבריכה יותקן לפחות אמצעי אחד של עליה וירידה למים, מסוג מדרגות או סולם, ואולם המהנדס רשאי לפטור מאמצעי עלייה וירידה למים אם ראה שאין בכך צורך בנסיבות העניין;
- (4) פרט 21.1.2.9 יחול על בריכה, ואולם לעניין פתחי יניקת מים, רשאית הוועדה המקומית לאשר פתח יניקת מים אחד אם השתכנעה כי אין בכך כדי לפגוע במטרות;
- (5) מיתקן למניעת זרימה חוזרת יותקן בקו אספקת המים לבריכה;
- (6) בבריכה יותקנו אמצעים לסחרור, לרבות אמצעי פינוי מים עיליים, סינון וחיטוי המים, ויוקצה מקום מתאים להתקנת המערכות הנדרשות להפעלת אמצעים אלה;
- (7) הוועדה המקומית תורה את היקף השטח המחופה סביב בריכה;
- (8) פרט 21.1.2.13(א) יחול על בריכה, למעט הדרישה שהחיפוי מונע ההחלקה יהיה במרקם שאינו צובר לכלוך וניתן לניקוי וחיטוי בקלות;
- (9) בבריכה יוקצה מקום נפרד לחומרים מסוכנים המשמשים לטיפול במים;
- (10) בבריכה יותקנו אמצעים לתחזית השטח שסביב הבריכה, המקום שבו מותקנות מערכות ההפעלה, ומקום החומרים המסוכנים, באופן שתימנע כניסה לא מבוקרת של בני אדם, ובכלל זה ילדים ופעוטות, לבריכה ולמקומות האמורים;
- (11) פרטים 21.1.2.6, 21.1.3.1, 21.1.3.6, 21.1.3.7, 21.1.5.5 עד 21.1.6.2 יחולו על בריכה, ואולם המהנדס רשאי לפטור מתחולת פרט 21.1.2.6 ופרט 21.1.3.1 אם אין בכך כדי לפגוע בבטיחות המשתמשים בבריכה;
- (12) תאורה שתותקן באתר הבריכה לא תגרום להפרעה לסביבה.

נספח ב' - תקן ישראלי ת"י 6250

ת"י 6250 (2014)

2.12. ברכות שחייה בבתים פרטיים ובבניינים משותפים

2.12.1. מטרה

מניעת טביעה של פעוטות וילדים.

2.12.2. דירוג

דירוג	קריטריונים להערכה
תנאי סף	ברכת השחייה תיבנה לפי תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות) (תיקון מס' 2) התשס"ח-2008, חלק כ"א - בריכות שחיה.
	מערכת החשמל תתאים לדרישות תקנות החשמל (מיתקני חשמל בבריכה במתח שאינו עולה על מתח נמוך).
מגן אחד	יותקנו חיישנים המתריעים על כניסת אדם לברכה כאשר היא אינה בשימוש.
	יותקנו קתקנים המאפשרים לכסות את מי הברכה כאשר היא אינה בשימוש.
	יותקן מפסק חירום חשמלי בקרבת הברכה, במקום נגיש ומשולט.
	גידור הברכה יהיה בגובה של 1.30 מ' לפחות ותימנע האפשרות לטפס מעל הגדרות, לוחול מתחת להן או לעבור דרכן.
	בבית פרטי תותקן נעילה בדלתות, ושערי הבית הפונים לעבר ברכת השחייה יהיו גבוהים מ-1.30 מ'.
	בשער הכניסה יותקן מנעול. המנעול יותקן בגובה 1.30 מ' לפחות.
שני מגינים	ברכת השחייה בבית פרטי תתוכנן באופן שיאפשר השגחה נאותה מתוך הבית או שיתוכן אמצעי השגחה אחר.
	תותקן אזעקה קולית בשערי הכניסה לברכה או/וגם על דלתות הגישה לברכה. האזעקה תפעל כאשר הדלתות נפתחות באופן לא מבוקר.
	כאשר הברכה בנויה מעל למפלס הקרקע, יותקנו אמצעים יעילים למניעת טיפוס מהקרקע אל שפת הברכה. הסולמות המוליכים אל שפת הברכה יהיו ניתנים להסרה כשהברכה אינה בשימוש.
	בברכות נוי ובמזרקות מים שיש סכנת נפילה אליהן, תותקן רשת הגנה מתחת לפני המים, בעומק של 10 ס"מ מפני המים.